

KIS KÖNYV

A ZSUZSIKA CZIPÖJE. (Lásd a 365. lapon.)

Szerkeszti Forgó bácsi.

LVII. köt. 23. szám. Ára negyed évre 1 frt. Egyes szám ára 12 kr. 1899. december 3-án.
Megjelen minden vasárnap 16 lapon.

AZ INKA MADARA.

— Elbeszélés számos képpel. —

Irta Fenn György.

(Folytatás.)

AZ INDIÁNUSOK fölbukkanása annyira meglepett mindenkit, hogy bele telt néhány pillanat, míg Vilmos bácsi és Illés mester meg Dani világos tudatára jutottak annak, hogy mi is történt hát velem. Fájdalmas fölkiáltásom és tántorgásom azonban reám irányozta figyelmüket s persze, rögtön megpillantották a kimeredő nyíl végét. Erről aztán mindjárt tudták is, mi történt.

Vilmos bácsi semmi egyébbel nem gondolva, eldobta a puskáját és hozzám sietett. Illés mester és Dani ellenben, mint ha őket érte volna a nyíl, iszonyu dühhel ordítottak fel, villám-gyorsan föl kapták a puskájokat és az indiánusok felé lőttek. A lövések után nyomban vad kiáltás hallatszott, aztán száraz galy ropogása, sietve távolodó emberek lépéseinek zaja. Nagybátyám gyorsan szólt:

— Álljon résen, Illés mester! Tölts meg újra a puskáját!... Te is Dani!... És jól vigyázzatok!... Ha közelednek, löjjetek!

— De talán jobb volna, ha utánok erednénk, kiáltott fel Dani.

— Nem szabad! Nem akarom, hogy még másnak is baja essék. Csak itt ne lepjenek meg újra!

Aztán lehajolt hozzám.

— Lássuk csak mi történt hát? Beléd furódott a nyíl... No no... nem lesz nagy baj, ne ijedj meg, kedves fiam! Váladon ért a nyíl, ott nem okoz nagy veszedelmet.

— De hát ha meg van a nyíl hegye mérgezve? szóltam megborzadva.

— Szó sem lehet róla, fiam. Ezen a tájon nem élnek olyan indiánusok, akik mérgezett hegyü nyilat használnak. Mindjárt rendbe hozzuk. Dani, hozd el a kunyhóból azt a ládácskát, amelyben a sebkötő szerek vannak... meg a kannát, mert víz is szükséges.

Dani mint a szélvész rohant el s pár pillanat múlva már vissza tért a ládácskával és kannával.

— Rögtön hozok vizet is a patakról, mondá.

— Csak ne nagyon sietve, hanem óvatosan, szólt Vilmos bácsi. Az indiánusok ott ólálkodnak.

— Micsoda? Moczanni mernének, mikor az urfi számára meritek vizet? tüzeskedett Dani. Dejszen, viszem a puskát is, és aki lábatlankodni mer, majd kap golyót a hátsába!

— Szép, szép, de mégis csak jobb lesz, ha Illés mester elkísér fődözetül, hogy meg ne rohanjanak, mikor vizet meritesz.

— Majd vigyázok, szólt Illés mester.

S lövésre készen tartott puskával gyorsan ment Dani után.

Ez alatt nagybátyám már hozzá látott, hogy rajtam segítsen. Mivel a nyíl a zubonyomon át furódott be, először is fölszakította a ruhát, hogy a sebhez érjen.

— Most aztán vitéz légy, fiam! mondá. A nyíl ugyan-csak mélyen furódott be, de még is a legelső az, hogy kivegyük. Biz' az fájni fog... Rést kell vágnom, hogy kihuzhassam.

Nagybátyám — talán már mondtam is régebben — orvos volt és ilyen-féle bajokra számítva, minden-féle műszert hozott. No,

biz' az n
szoritott
tem, ho
hát még
tottam

— Jo
mutatta
kiinn va
sam a s
Dani.

Fájda
— C
kockáz
hozson.

— K
és nagy
baj.

Csak
rohanva
hátra t

Seber
nagyon

— N
elállitju
letapasz
alatt b

Miko
fordult

— A
— N
kivéve,

sebesül

— S
— A

guz, ak

— I
— A

am k
nem y
tam a

biz az nem volt mulatságos operáció. Össze szoritottam a fogaimat és nagyon erőlködtem, hogy vitézül álljam a műtétet. De hát még is csak fölszisszentem, föl is kiáltottam a fájdalomtól.

— Jól van már, szólta Vilmos bácsi s mutatta a sebből kihuzott nyilat. Itt van, künn van. Most csak viz kell, hogy kimossam a sebet és beköthessem. Mindjárt jön Dani.

Fájdalmamban is aggódva mondtam:

— Csak baj ne érje a jó fiut! Életét kockáztatja most, hogy számomra vizet hozzon.

— Készséggel teszi. Nagyon derék fiu és nagyon szeret téged. Már jönnek. Nincs baj.

Csak ugyan jöttek. Elöl Dani a vízzel, rohanva, utána lassabban, folyvást ovatosan hátra tekintgetve Illés mester.

Sebem erősen vérzett, de Vilmos bácsi nagyon nyugodtan mosogatta.

— Nem lesz nagy baj belőle. Mindjárt elállítjuk a vérzést... Így ni... most letapasztjuk... lekötjük... néhány nap alatt beheged.

Mikor a bekötözéssel elkészült, Danihoz fordult:

— Az indiánusokat nem láttátok?

— Nem. Elkotródtak... azt az egyet kivéve, aki ott fetreng a fűben, mert megsebesült.

— Sebesült fekszik ott?

— Az ám. Még pedig éppen az a gézengúz, aki a kis baltát ellopta.

— Micsodát?

— A kis baltát, melyet Illés mester rajtam keresett. Mondtam én mindig, hogy nem vesztettem el, hanem oda támasztottam a falhoz... Hát ez a tolvaj ficzkó

akkor éjjel okvetlenül ott ólálkodott a házunk körül és ellopta. De vissza vettem ám tőle! Itt van ni!

Diadalmasan mutatta föl a kis baltát.

— És ott fekszik?

— Nem is fog onnan mozdulni. A czombjába kapott golyót.

— Akkor hát te lötted meg.

— Annál jobb! pattant ki Dani hevesen. Hogy merték bántani azt urfít? Örülök, hogy nálam volt a golyós puska.

Mert hát nagybátyám úgy rendelkezett, hogy egyik puska mindig golyóra legyen töltve, arra az esetre, ha puma vagy más nagyobb ellenség közelednék.

— Nem éppen emberséges dolog, Dani barátom, ha valaki örül annak, hogy megsebesítette az ember-társát. No, nem mondom, hogy most rosszul cselekedtél; ők támadtak minden ok nélkül, és ha te, meg Illés mester rájok nem löttök, bizonyosan még több nyilat röpitenek felénk. De most már elfutottak. De a sebesültet nem szabad többé ellenségnek tekinteni. Előbb azonban a magunk sebesültjét szállítjuk haza.

Hozzám fordult.

— Illés mester és Dani karjukra emelnek és bevisznek a házba, aztán vissza térnek ide hozzám, hogy a meglőtt indiánus-hoz menjünk.

Én azonban talpra álltam.

— Nem vagyok én halálos beteg, hogy kézen vigyenek. Haza ballagok a magam emberségéből is.

— No's ha olyan kemény legény vagy, nem bánom. De ott a házban pihenj le. Nyugalom szükséges, hogy a seb gyógyuljon. Lassan lépegsz!

Ficzánkolásra bizony nem is volt kedvem. Sebem erősen sajtott, tüzelt; örültem, hogy

a ház elé érve, a padra leülhettem. Más-különbén is boszuság töltött el, mert könnyű volt belátnom, hogy ez a váratlan és kellemetlen esemény egészen megrontja a dolgunkat. Napokig, talán hetekig kell a házban vagy közelében kuporognom, nem vehetek részt a vadász-kirándulásokban; ha pedig Vilmos bácsi megint azt találná jobbnak, hogy más tájékon kutassa az Inka madarát, hát miattam egyelőre nem mozdulhat. Mert a sebemmel nagyobb utra bizony nem indulhatok.

Akár mit beszélt is hát a nagybátyám holmi emberbaráti érzelmekről, biz' én Dani-val tartottam: szörnyen haragudtam ezekre az indiánusokra, akik minden ok nélkül orvul támadtak ránk. S amint így mérgeződve tüdőm, már jöttek Vilmos bácsi, Illés mester és Dani, galyakból hevenyészett ágyon hozva a sebesült indiánust. Meglehetősen lelohadt a bösz indulatom, mikor megláttam az Isten-adtát. Megolvadt vér borította a bal lábát s még folyvást szivárgott is a vér a nagy sebből, mely a czombján tátongott. Arcza eltorzult a kintól s amint letették a földre, majd nem ájultan, mozdulatlanul feküdt ott.

— Ennek a ficzkónak itt a ház előtt csinálunk nyugvó helyet, szól Vilmos bácsi. Nem lehet bizni az indiánusban, még ha félholt is.

— No, ez aligha éri meg a reggelt, jegyzé meg Illés mester.

— Dehogy, dehogy! Meggyógyulhat, csak sikerüljön a golyót kivennem a testéből. Szívós legények ezek.

Mialatt nagybátyám a műszereit elő szedgette, Dani pedig a patakról vizet hozott, az indiánus kissé fölocsudott és vadul forgó szemekkel nézett szét. Mikor pedig látta,

hogy Vilmos bácsi éles késsel közeledik hozzá, böszön hörgött, a fogait csikorgatta és erőlködött, hogy talpra álljon. Bizonyosan azt hitte, hogy ellensége most már végez vele, megöli. Mert náluk ugy szokás.

— Illés mester, Dani! Fogják le és tartásák erősen, hogy ne mozoghasson, parancsolta nagybátyám.

Megtették. Az indiánus belátta, hogy minden erőlködése hiába való. Ekkor hirtelen megváltozott. Keserű megvető mosollyal nézett végig nagybátyámon, keresztbe fonta a karjait s mereven mozdulatlanul maradt, mint a kő-szobor. Látszott, hogy kész volt a halálra és elszántan, egyetlen szemhunyoritás nélkül fogadja, amint indiánus vitézhez illik.

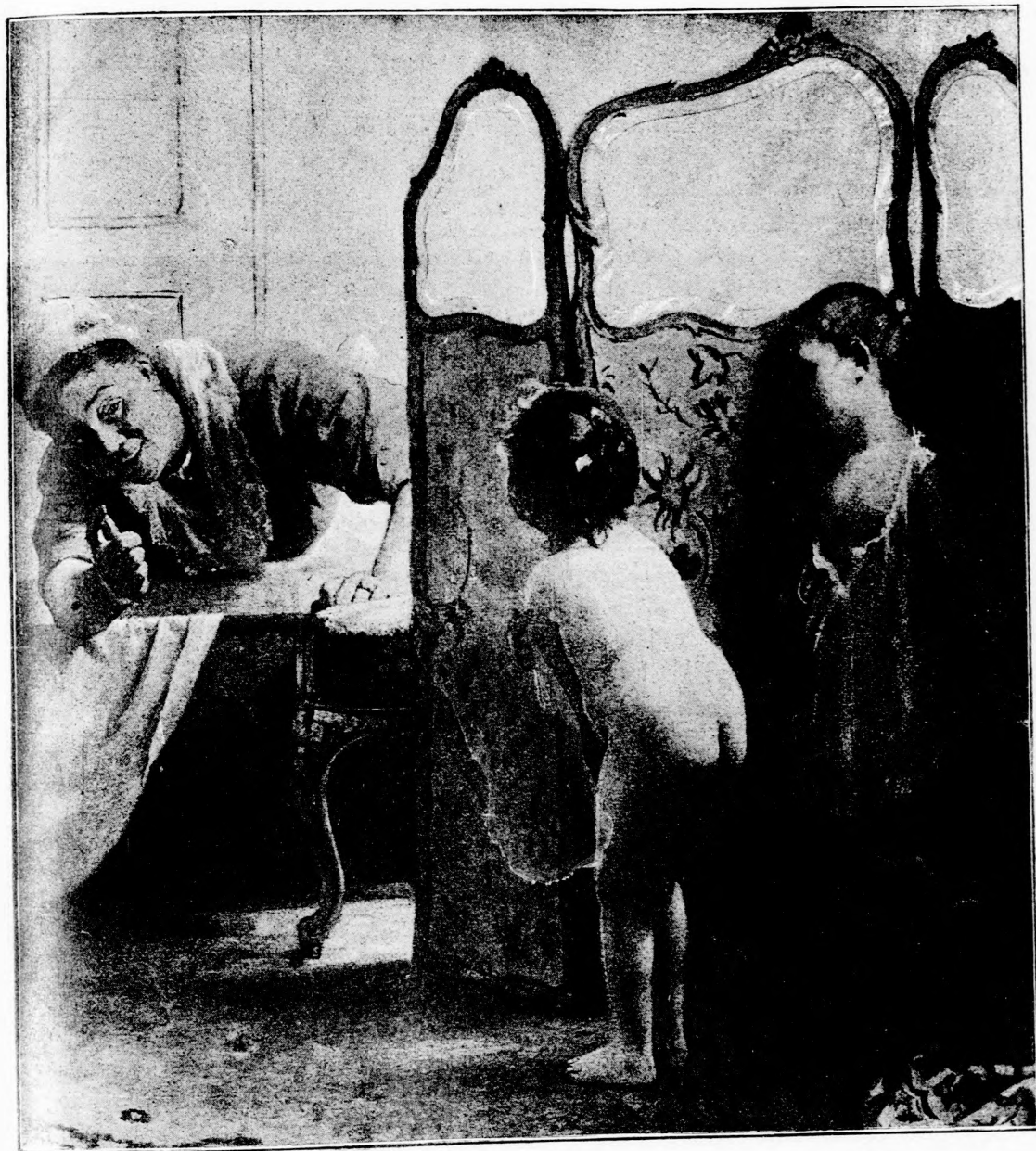
Nem rándult meg egyetlen izma azután sem, mikor Vilmos bácsi a sebet vágdalta, benne kutatgatott. Pedig borzasztóan szenvedhetett. Én nézni sem igen tudtam, elköllött fordulnom s az edzett Illés mester is mind-untalan bámulva dörmögte:

— Kemény legény, az bizonyos.

Az indiánus eleinte alkalmasint nem is tudta, mi történik vele. Olyan formát gondolhatott, hogy a fehér emberek bizonyosan így kezdik meg ellenségök szétmetélését. Arcza kifejezése azonban lassanként ismét változni kezdett, mikor nagybátyám szerencsésen megtalálta és ki is vette a sebből a golyót, fel is mutatta, aztán gondosan kimosta a sebet, végre annak rendje és módja szerint bekötözte.

— Így ni, barátocskám! Ez nagyon jól sikerült, szól Vilmos bácsi elégedetten és szinte vidáman. Nagyon jól viselted magadat, mondhatom; pedig kegyetlenül fájt az operáció, ugy-e? Hja, magad vagy az oka.

(Folytatása a 358. lapon.)

ESTI FÜRDÉS. (Lásd a 359. lapon.)

(Folytatás a 356. laphoz.)

Hagyatok volna minket békében, akkor neked sem esett volna bajod. No, erős, egészséges ficzko vagy, ki fogod heverni, csak feküdjél szépen csöndesen!

— Nem ért ő ebből egy szót sem, kedves bácsi! mondám elmosolyodva.

— Persze hogy nem, felelé nagybátyám szintén nevetve. De azért, meglásd, mégis engedelmessé válik, nyugodtan fekve marad.

Nem bizony, egyelőre nem azt tette. Most már megértette, hogy ellensége nem csak nem öli meg, hanem a legteljesebb gonddal segít rajta: ápolja, talán a haláltól menti meg. A dacz, gyűlölet teljesen eltűnt arcáról és tekintetéből; csodálkozás, hála tükröződött szemeiben s amint Vilmos bácsi még igazított valamit a seb kötésén, az indiánus hirtelen előre hajolt, megragadta nagybátyámnak a kezét és saját homlokához szorította, miközben barátságos mosolygással mondott valamit, amit persze nem értettünk. Aztán vissza feküdt, behunyta a szemeit és mozdulatlan maradt.

— Ugy sejtem, hogy most a Vilmos bácsi jószágáért mondott köszönetet, jegyzém meg.

— Semmi kétség. Ebből pedig az tűnik ki, hogy nem érzéketlen vad ember. Most pedig nagyon okosan viselkedik: nyugodtan fekszik. Kövesd a példáját s feküdj le te is!

— Ó, az én sebem nem olyan veszedelmes. Csak gyorsan begyógyulna, hogy odább mehetnénk, ha itt mégis csak hiába kutatunk az Inka madara után!

— Egyelőre szó sem lehet róla, hogy utra keljünk.

— Hm! De hát ha azok az indiánus gézengúzok vissza térnek? szólt közbe Illés mester.

— Azok ut-közben is ránk lehetnek, felelt Vilmos bácsi nyugodtan. Résen kell állanunk. Egyebet nem tehetünk. Most pedig készítsünk tanyát ennek az indiánusnak, hogy naptól, széltől óva legyen.

Dani elő kereste a ponyva-sátrat. Fölállították a házikó falánál, hordtak bele fűvet, aztán bele fektették az indiánust. Ez megint hálásan mosolygott, de nem szólt, hanem behunyt szemmel feküdt, talán bizony aludt is. Példáját én is követtem, de sajtó sebem nem igen engedte, hogy elszenderüljek. Vilmos bácsi azonban biztatólag szólt:

— Láz nem jelentkezik, tehát jól vagy. A seb néhány nap alatt be fog gyógyulni, hamarabb mint a Karajb barátunké.

Karajbnek nevezte el nagybátyám az indiánust. Mert a karajb törzsből való volt.

Mikor a nap már nyugovóra hajlott s a forróság csökkent, ismét kiültem a ház előtti padra, majd meg sétálgattam is egy kicsit. Egyszerre csak sajátságos, vonításhoz hasonló kiáltás hallatszott a patak felől.

— Mi lehet az? kérdém. Talán bőgőmajom hangja?

— Nem az, felelt Vilmos bácsi elkomolyodva. Figyelj csak... indiánusok!

Valóban, az indiánus, aki eddig aludni látszott, hirtelen fölemelte a fejét és merően nézett abba az irányba ahonnan a hang hallatszott. Az a kiáltás pedig csak-hamar ismétlődött és ekkor a mi sebesült foglyunk egyszerre hasonló, hangos kiáltást hallatott.

— Arra a kiáltásra felel, mondám meglepődve.

— Ugy van.

Ekkor már Dani és Illés mester is ott termettek. Hamar megértették a dolgot.

— Ez a gézenguz nyakunkra hívja ide az indiánus atyafiait! kiáltá Illés mester.

— Még nem tudjuk, de nem lehetetlen, szólt Vilmos bácsi. Elő a fegyverekkel!

Egy-két pillanattal később készen tartott puskával várták, mi fog következni. Én, nagy boszuságomra, megbénított karommal nem birtam fegyvert fogni!

(Folytatása következik.)

ESTI FÜRDÉS.

(Képpel a 357. lapon.)

*Kész a fürdő, kis rigók,
Jösztek szaporán!
Gyorsan! Halad az idő,
Már nincsen korán!*

*Hét óra. És nyolczra, zsupsz! ...
Ágy a helyetek.
S ágyban lesz a vacsora —
Gyorsan gyermekek!*

*Micsoda huzódózás!
Ugyan jöjjetek! ...
Hisz' a kis kádban a víz
Enyhe, langy-meleg!*

*A kis kádban vízhattok
Nagy vízi esatát!
Lubiczkoltok, paeszkoltok
Mint a kis kacsák.*

*No, egy-kettő! Már a víz
Lassanként kihül.
Haboztok még? ... Lotty bele,
Kérlelhetlenül!*

*No lám! Megmondtam ugy-é.
Te két vad rigó:
Hogy ha langy-meleg a víz,
A furdés mi jó!*

RÓZSIKA KIRÁNDULÁSA.

— Tréfás beszélyke, képekkel. —

HÁBA aggatóznátok, hiába faggatóznátok: azt még sem mondhatnám el, amit nem tudok. Hogy pedig nem tudom, azt csöppet sem röstellem, mikor Rózsika maga sem tudja egészen biztosan és pontosan. Pedig ő rándult ki oda a sivatagba: de hogy vasuton-e vagy gyalog és mennyi idő alatt, az semmikép sem bizonyos.

De az bizonyos, hogy mielőtt utra kelt volna, egész este ott mulatott a gimnazista bátyjával és a mamával a czirkuszban, ahol legjobban tetszetek neki azok a veszedelmes hírű fenevadak, melyek ime itt mindenféle jámbor produkeziókat végeztek.

— No bizony! Hát ez az a rettenetes oroszlán? Hiszen ugy ugrál a kötélén át, mint akár melyik pudli kutya. Én bizony nem is félnék tőle.

— Nem ám! nevetett a bátyja. Találkoznál csak velök ott a maguk hazájában!

— Ott még vigabbak lehetnek, mert szabadon vannak. Tudom én azt! Én is mérges vagyok, mikor szoba-áristomot kapok.

Es még amikor már otthon voltak, és le is feküdtek, akkor is azon járt Rózsikának az esze, hogy ezeket a kedves, nyájas fenevadakat ok nélkül rágalmazták. O bizony szívesen eljászogatna velök ott a maguk hazájában is, csak eljuthatna oda.

— Mért ne juthatnék el? Nem lehet az nagyon messze. Multkor a kisasszony csak egyet huzott az ujjával a mappán és már ott voltunk a sivatagban. Eljutok én oda a kisasszony nélkül is.

Es hogy, hogy nem — hiszen mondtam már, én bizony nem tudom — de el is jutott szerencsésen, minden baj és fáradság nélkül. Meleg volt, az igaz; de hát azért sivatag, hogy meleg legyen. Meg is indult mindjárt a sivatag széléről befelé, kíváncsian, hogy kivel is fog legelőbb találkozni.

Nem köllött sokáig mennie, már akadt kellemes találkozása. Még pedig senki se

mással, mint a vidám Maczkó bácsival, aki kényelmesen pipázgatva sétálgatott, sziürke selyem ernyővel védekezve a nap ellen.

— Nini, a Rózsika! mondá. No, ez igazán szép, hogy ellátogatsz erre mifelénk. Fognak örülni a többi atyafiak is.

— Ugy-e? Tudtam én, hogy szívesen látnak. De milyen szép pipája meg napernyője van Maczkó bácsinak! Hol vette?

Maczkó bácsi fölbámult az égre és úgy tett, mint ha nagyot hallana, de e közben még a füle czimpája is elvörösödött. Rózsika észre vette ezt és gyanakodni kezdett, hogy hiba van a kréta körül.

— Már csak vallja meg, Maczkó bácsi, hol vette azt a szép pipát és ernyőt? Talán bizony nem is kész-pénzen vette?

— Ejnye no, de kíváncsi kis leány vagy, dörmögte Maczkó bácsi. Ha már éppenséggel tudni akarod, hát jól van. Persze hogy nem vettem kész-pénzen, csak úgy szerettem egy utastól, aki minap itt lábatlan-kodott.

— Ó! Talán bizony meg is ölte?

— Nem én. Elfutott. Hejh, pedig olyan jó kövérnek látszott!

— Szép dolog! Hát meg is ette volna? Akkor biz' én inkább mindjárt ajánlom magamat és megyek haza! Ugy látom, mégis csak igaz volt az a csuf hír, amelyet Maczkó bácsiról és mind a többiekről beszélnek. Pedig én nem akartam hinni.

Szörnyen röstellkedett Maczkó bácsi.

— Ejnye no, ejnye no! Csuffá leszünk! Egyszer akadt valaki, aki nem hitte és most szégyenben maradunk. Ne menj no, Rózsika! Hiszen mondom, nem ettem meg azt az atyádfiát...

— De majd engemet kap be itt valaki.

— Attól te félj! Majd megfizetnék én annak a vakmerőnek!

— Köszönöm szépen! Sok hasznát venném, ha már bekapott.

— Szó sincs róla! Mind a hányan itt lakunk, különös szerencsénknek tartjuk, hogy ilyen uri kisasszony tisztel meg a

látogatásával. Majd én magam vezetek be a társaságba s nagy ünnepséget csapunk, lakomázunk, tánczolunk. Ulj a hátamra, aztán össze hívjuk a vendégeket.

Föülte Rózsika a Maczkó bácsi hátára. Nagyon jó puha ülés esett ott, de egyszerre csak majd lepottyant, mert Maczkó bácsi valami gödörbe lépett.

— Azok a haszontalan Nyusziék! dörmögte Maczkó bácsi boszusan. Mindenfelé lyukat kapargálnak a homokba.

Alig két lépésnyire ugyan-ekkor Nyuszi urfi ki is dugta a fejét egy másik lyukból.

De nem csak hogy kikukkantott, hanem hetykén kiáltott is:

— Ejnye, ügyetlen Maczkója! Betapossa a vermeimet!

No, meg is bánta a hetyke beszédét. Mert Maczkó bácsi gyorsan oda lépett és hatalmas talpa alá szorította Nyuszi urfit. Ez most már bezzeg nem hetykélkedett.

— Jaj no! Ne izéljen hát, Maczkó bácsi! Juj, fáj! Ne tréfáljon már no! Eresszen!

— Van eszemben, hetyke urficskám! Ügyetlen Maczkó? No, meglátjuk, ki az ügyesebb: te eszel-é meg engem, vagy én téged.

— Szánom, bánom, amit mondtam, csak eresszen, Maczkó bácsi! Ugy is nagyon sovány vagyok... majd ha meghiztam, inkább akkor kóstoljon belém.

— Nem alkuszunk, barátocskám.

És Nyuszi urfi bizvást megcsinálhatta volna a testámentomát, ha Rózsika egyszerre csak le nem ugrik Maczkó bácsinak a hátáról és elejébe nem áll.

— Miféle móres ez, Maczkó bácsi? Azt hiszi, megengedem, hogy szegény Nyuszi megegye? Vagy tüstént szabadon ereszti, vagy megyek haza és elmondom a gimnazista bátyámnak, hogy neki volt igaza.

— Jól van no, hát Isten neki! Csak ne vidd rossz hírünket!

Fölemelte a talpát s Nyuszi föltápász-kodott. Bizony ugyan-csak laposra volt nyomva, akár a palacsinta; épp csak hogy még maradt egy kis szusz benne. Rózsika ölbe fogta, ápolgatta és lassan-lassan egészen talpra állította.

— Ha annyira szereted, hát nem bánom, legyen Nyuszi urfi is a társaságunkban, szólt Maczkó bácsi. Ni, ott jön jeles barátom, oroszlán ur ő felsége. Megállj csak egy szóra, tisztelt oroszlán barátom!

Oroszlán király ő felsége azonban épp ezen a napon véletlenül bal lábbal talált fölkelni, tehát nagyon morczos kedvében volt.

— Hogy merészelsz így szólni hozzám, te nevetlen Maczkó? mordult rá haragosan. Nem tudod, hogy a királyod vagyok? Félre az utamból!

— Már király ide, király oda: de meg köll állnod, dörmögte Maczkó bácsi nagyon kereken. Mert kitünő és ritka vendégünk van: a kedves Rózsika, aki jó hirt akar rólunk haza vinni. Megigérttem neki, hogy fényes ünnepséget rendezünk a tiszteletére, ott köll lenned neked is.

— Nem érek rá, felelt az oroszlán foghegyről.

— Az gorombaság volna. Ilyen finom uri kisasszony iránt udvariasnak illik lenned, még ha különben nem szokásod is. Végy példát énrólam.

Az oroszlán majd bukfeneczet hányt dühében.

— Jaj te vakmerő! Most mindjárt darabokra téplek!

— Ne hetvenkedjél, felséges barátom, mert bele sülsz. Tudod, hogy Maczkó bácsinak még te is respektussal tartozol. Hát szépen parolát rá, hogy velünk tartasz!

— Adok én neked mindjárt parolát a füled tövére! bömbölt az oroszlán.

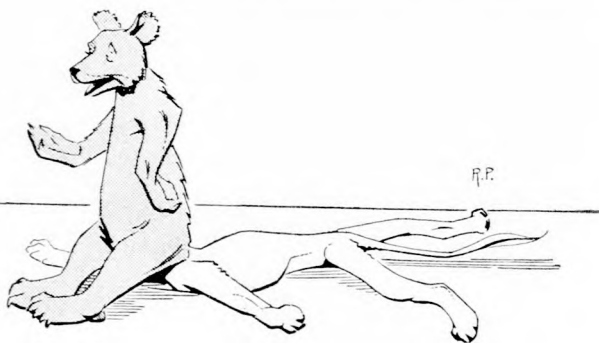
Gyorsan hátra lépett, aztán nagyot ugrott Maczkó bácsira. Vége is lett volna Maczkó bácsinak, ha a rettenetes oroszlán rá ugrik, leüti lábáról és torkon ragadja. Csak hogy Maczkó bácsi tapasztalt öreg legény volt. Engedte, hogy az orosz-

lán ugorjon s mikor ez már fönn lebegett a levegőben, akkor ő szépen félre állt. Az oroszlán már nem tudott változtatni az ugrásán, nagyot nyekkenve zuhant le a földre; Maczkó bácsi pedig ekkor gyorsan oda lépett és rá ült az oroszlán fejére.

Maczkó bácsi testvérek közt is nyomott jó öt mázsát, hát már biz' annak fele sem volt tréfa, ha rá ült valakinek a fejére.

Aki nem hiszi, próbálja meg. Az oroszlán hamar megelégtelt.

— Jaj no! Maczkó bácsi, takarodjál a fejemről, nem kanapé az!

— Most az. Nagyon jó ülés esik rajta. Rózsika megsajnálta az oroszlánt.

— Eressze, Maczkó bácsi! szolt jószivüen. Még bizony megfullad.

— Nem olyan gyöngye legény ő, felelt Maczkó bácsi. Addig nem ereszttem, amíg nem igéri, hogy velünk tart és eljárja veled a kállai kettőst.

— Nem járom el! Eressz! ordított az oroszlán. Nem tudok én táncolni.

— Majd megtanulod. Igéred vagy nem?

— Eressz!

— Majd ha fagy!

— Jaj, az nagyon soká lesz, mikor itt sohasem fagy, szolt Rózsika. Kedves oroszlán, igérd meg, hogy táncolsz velem! Hiszen táncolni nagyon jó!

— De ha nem tudok! nyögte az oroszlán most már szelidebben.

— Gavallér mindent megpróbál szép kisasszony kérésére, szolt Maczkó bácsi.

— Jól va no, hát megpróbálok, csak erressz már!

— Becsület-szóra igéred?

— Oroszláni sörényemre esküszöm!

— Jól van. Akkor hát fölkelhetsz.

Maczkó bácsi fölállt s az oroszlán nagy nehezen föltápázkodott. Ugyancsak tapo-

R.P.

gatta a fejét, mert úgy érezte, mint ha drótozásra volna szüksége. No de nem volt megrepedve.

— Hol lesz hát az a bál, no? kérde
Hiszen nem is vagyunk elegen.

— Majd leszünk többen is, felelt Maczkó bácsi. Tudok itt közel egy nagyon bájos tánczosnót. Mindjárt meginvitáljuk.

Előre ment a közeli tóhoz és csak-hamar karon fogva vezette elő a bájos Krokodilla

R.P.

kisasszonyt. Ez nagyon nyájasan mosolygott, de talán bizony siketnéma volt? Mert a világért meg nem szólalt, de még csak ki sem nyitotta a száját.

— Ó, ó szegényke! sajnálkozott Rózsika. Hogy tánczoljon, mikor talán a foga fáj!

— Fáj ám, de mire? szólta Nyuszi urfi.

Erre mindnyájan nevettek, maga Krokodilla kisasszony is. És amint nevetésre nyílt a szája, mi történt? Az történt, hogy a szájából egy kis szerecsen fiu pottyant ki.

— Nem mondtam? szólta Nyuszi. Szerecseny peccenyére fáj a foga.

Rózsika össze ránczolta a homlokát, nagyon megharagudott.

— Hát illik az, hogy jól nevelt kisasszony szerecsen fiukat nyelegessen? Aki ilyen kegyetlen, az nem jöhet a mi szelid, ártatlan társaságunkba!

Krokodilla kisasszony pironkodva sütötte le a szemét és sűrűn hullatta a keserű megbánás könyeit, mialatt mentegetőzve susogá:

— Hiszen... hiszen nem nyeltem le!

— No, ez igaz, szólta az oroszlán. Pedig megtehette volna. Nincs is semmi baja a kis kamasznak, hát még jó, hogy itt van. Vele is többen leszünk.

Rózsika nem volt harag-tartó, hát megbocsátott.

— Most már hatan vagyunk, meg is kezdhethük a táncpróbát, szólta Maczkó bácsi. Legelőször majd én Rózsikával megmutatjuk a táncz lépéseket.

R.P.

Délcegen, kaczkiasan lépegettek, míg a többiek figyelmesen nézték. El is tanulták hamar.

— Most csárdást próbáljunk, szólta Rózsika. Kiki a párjával!

Rózsának természetesen az első gavallér, az oroszlán volt a tánczosa; Maczkó bácsi Krokodilla kisasszonyt kérte tánczra, Nyuzsinak pedig a kis szerecsen ficzkó jutott

párjául. Vigan rugták jó ideig; egyszerre azonban biz' egy kis baj történt: az egyik tánczos elbukott. Maczkó bácsi tudni illik a táncz hevében rálépett Krokodilla kisasszony farkának a hegyére és hanyatt vágódott. E-közben pedig más baj is érte. Mert

egy kis sündisznócska, aki ott közel botorkált, szintén kedvet kapott a tánczra s hogy párja nem akadt, hát egymagában járta, épp a Maczkó bácsi mögött. És most Maczkó bácsi reá zuhant. Agyon is lapította volna, ámde a sündisznócska tövisei beléje furódtak, úgy, hogy Maczkó bácsi villám gyorsan talpra ugrott, a lábatlankodó sündisznócska pedig sietve elinalt.

Ez a kis baleset azonban nem rontotta meg a jó kedvüket. Maczkó bácsi maga mondogatta:

— Oda se neki! Kibir az én bőröm különb szurásokat is. Huzd rá cigány csak azért is!

Czigány nem volt, hát maguk fujták a nótát és járták a csárdást, czepperlit kivilágos kivirradtig. (Lásd a képet a 365. lapon.) Mikor már nem birták tovább, mit tehettek? Abba hagyták s kiki haza készülődött; de

előbb még megköszönték Rózsikának, hogy becses látogatásával szerencsértette őket.

— Szívesen tettem s eljövök még máskor is, felelt Rózsika nyájasan. Otthon pedig majd helyre igazítom a tudósok tévedését, mely rossz híreket költötte.

— Nagyon szépen megköszönjük. S ha valaki kételkedne, csak ide küld, majd őt is megtánczoltatjuk. Jó éjszakát, Rózsika!

A nagy mulatság után Rózsika, nem csoda, ugyancsak elaludt. Arra rezzent föl, hogy pajkos gimnazista bátyja vizet fűcskendett az arcába.

Fölocsudott, de sokáig eltűnődött, elbeszélje-e kirándulását? Még tán bizony el sem hiszik.

Aki nem hiszi, kérdezze meg Maczkó bácsit. Az már csak igazán tudja.

A ZSUZSIKA CZIPŐJE.

(Képpel a czimlapon.)

NAGY sebbel-lobbal tért Zsuzsika haza az iskolából. Ez nem igen mehetett ugyan ujság-számba, mert Zsuzsika mindent sebbel-lobbal, hirtelenkedve végzett, legtöbbször aztán persze csak félig-meddig is; de most még a rendesnél is élénkebben kapkodott. Nagy dolog történhetett.

— Még nem történt, de fog történni, ujságolta Zsuzsika. Holnap nagy nap lesz

az iskolánkban, a tan-felügyelő ur fog meglátogatni. Meg is hagyta a tanító ur, hogy mindenki nagyon jól tanulja meg a leczkét és csinosan öltözve jelenjen meg.

— No's, hát csak láss utána, hogy teljesítsd a parancsot! biztatta az anyja.

Tudta Zsuzsika, hogy magának kell utána látnia. Még pedig nem csak a leczkének, mert azt persze nem tanulhatta meg helyette senki más; hanem arról is kell gondoskodnia, hogy csinosan jelenjen meg. Mert ebben nem segíthette senki. Szegények

... JÁRTÁK KIVILÁGOS KIVIRRADTIG. (Lásd a 364. lapon.)

voltak, az özvegy édes anyjának reggeltől estig mind a két keze tele volt dologgal; Zsuzsika pedig nagyocska leány létére már egészen jól gondoskodhatott magáról.

Bele is fogott, rá is ért bőven estig. Csak azt tudta volna, mit is végezzen előbb?

— Legelőször talán a leczkével készülök el.

Még azonban félig sem készült el, mikor az jutott eszébe, hogy haza-jövet nagyon besározta a czipőjét.

— Kitisztitom, szépen kifényesítem, még pedig most mindjárt, mert különben elfelejtem.

Azonnal hozzá is látott. Testvérei: Bandika és Ilonka, áhitattal nézték a nagy szorgoskodást, közben pedig Bandi ezt kérde:

— És, ugy-e, ünneplődet fogod felöltöni?

— Természetesen! Jaj! Most jut eszembe!

Mult vasárnap lefeszlett a zsinórja ... mindjárt fölvarrom ... Ezt a másik fél czipőt majd kifényesíthetem.

Sietett be a szobába és varrni kezdett. Sürgetős volt a dolog, mert már esteledett. Még el sem készült, mikor anyja azt kérdezte: megtanulta-e a leczkét?

— Még nem egészen... mindjárt hozzá látok.

Gyertyát gyújtott, tanult, de bizony csak vacsora után készült el s végre már leköllött feküdni. Motoszkált a fejében valami, hogy még volna tenni valója. Már félig elszenderült, mikor eszébe jutott.

— Ahá! Tudom már... a fél czipő... No, az csekélység. Majd reggel is ráérek... Meg a zsinór is a ruhámon... a vége még lefityeg... Azt is hamar fölvarrom. Alig pár perc kell erre is, arra is.

Pár perc rendesen kevés idő. Néha azonban mégis nagy idő. Különösen olyankor, mikor az ember elalussza a reggelt, és pontosan kiszabott időre kell valahol megjelennie. Zsuzsika pedig ugyancsak elaludt. Édes anyja rázta föl.

— Kelj már föl, Zsuzsika! Hiszen ide s tova indulnod kell az iskolába. Épp csak hogy rá érsz felöltözni és megreggelizni.

Kapkodott Zsuzsika. Mit is tegyen előbb? Kezdett öltözni, abba hagyta; kezdte inni a tejecekséjét, majd meg ezt hagyta abba, mert már ütött az óra.

— Jaj, most már futnom kell! Még bizony ott sem leszek idején.

Hát amint a czipőjét huzza, ijedten bámul a lábaira. A fél-czipő ragyogó fényes, a másik fél-czipő csupa sár.

— Most már nem érek rá... Nem is nagy baj... Gyorsan beülök a padba, ott nem fogja látni senki. Csekélység az egész. Ezt a zsinórt meg gombostűvel tűzöm oda.

Jól tette, hogy sietett. Épp csak hogy még idején érkezett. A tanulók már mind együtt voltak, a tanító is ott állt már a folyosón, egy másik tanítóval beszélgetve. Zsuzsika gyorsan besurrant a padba rendes helyére.

Akár ne is nagyon sietett volna. Mert biz' ott most senki sem gondolt arra, hogy éppen őt vizsgálgassa. Teljesen meg is nyu-

godott mihamar, inkább még nevetgélt saját magán.

— Ugyan bohó voltam, hogy csak egy pilanatig is ijedeztem olyan csekélység miatt!

Néhány perccel később már nem is gondolt rá. De nem is gondolhatott. Belépett a tanító, aztán nem sokára a várt vendég, a tan-felügyelő: komoly de nyájas, jóságos képű öreg ur, aki barátságosan nézett végig a tanulók seregén és figyelemmel hallgatta, amint ezek a tan-tárgyakból felelgettek; aztán maga is intézett hozzájuk kérdéseket. Sorra került a számolás is. A tan-felügyelő feladványt irt a táblára és kérdezte: ki tudja megoldani?

Többen emelték fel a kezöket, köztük Zsuzsika is és nagy örömeire őt érte a kitüntetés, hogy a jeles vendég előtt bemutassa készültségét.

Büszkén ment ki a padból, mert bizott magában, hogy jól fogja végezni a dolgát, dicsérettel kerül haza. Nagy hévvel fogott is hozzá, de amint egyszer oldalt pillant, látja, hogy a jeles vendég furesán mosolyog, ellenben a tanító össze ránczolja homlokát. És mind a kettő... az ő lábára néz. Jaj! Zsuzsika majd kővé meredt. Persze, hogy azt nézik... a fele-más czipőit... a ragyogó fényes mellett a csuf sárosat... az egész iskola látja... neveti... szörnyűség!

Megzavarodott, már többé nem tudta mit csinál, teljesen bele sült és végre sirva fakadt.

— Menj vissza a helyedre! szólta a tanító szigoruan.

Szégyenkezve sompolygott Zsuzsika vissza és keservesen zokogott. A jó szívi tan-felügyelő vigasztalta:

— No, no, kis lányom, hiszen nem nagy hiba. Csak nem kellett volna jelentkezned, ha nem tudod.

— Ó... tu... tudom... csak... csak... a czipóm.

No, már erre aztán olyan általános kaczagás tört ki, hogy szegény Zsuzsika szeretett volna a pad alá bujni. Jó formán nem is tudta, mi történt még azután és

kisírt szemmel, sápadtan érkezett haza. Édes anyja szinte megijedt s persze tudni akarta: mi nagy baja esett? Otölt-hatolt szegény Zsuzsika, de végre is el köllött mondania, milyen székenben maradt.

Nagy bubánatára édes anyja csöppet sem illetődött meg, hanem inkább így szólt: — Helyesen történt! Akár mibe fogsz, mindig csak félig végzed. Pedig a csekélynek látszó dolgot is pontosan végéhez kell juttatni. Fele-más munkának felsülés a jutalma.

No, nem is felejtette ezt Zsuzsika. Nem jár többé sebbel-lobbal, nem fog egyszerre háromfélbe, hanem amibe kezd, el is végzi. És ezt még soha sem bánta meg.

ŐSZI VIRÁGOK.

A NAPOK rövidülnek. Az őszi hideg szellő megérinti a kert és mező virágait. A fagyos lehelettel a virágok megdermedve hajtják le fejcesküket.

Mikor kimegyünk a kertbe, szomorkodva látjuk, hogy a biborpiros és sötét sárga virágok mind elvesztették eleven, tarka színöket.

De szemünkbe tűnik egy-egy szál ibolya és mennyire megörülünk neki! Örömiünk azonban ismét elmulik, midőn eszünkbe jut, hogy ezen ibolyácskák nem a tavasznak, hanem csak a szomorú elmulásnak, az ősznek hirdetői.

Tovább menve, gyönyörködünk az őszi-rózsában és a bájos lila kék s rózsaszinben viruló chrysantémumokban.

Ni ni!... hiszen az ősznek is vannak szép virágai! Ezeket azonban nem azért szedjük, hogy örömiünk teljék bennük, hanem azért, hogy kössük koszoruba és vigyük ki a temetőbe a halottaknak.

Stauber Erzsé.

KÉPREJTVÉNY.

A megfejtők névsorából elsőnek kisorsolt kapja jutalom-nyereményül a következő művet:

„Mesék és regék.”

Gyermekek számára írta *Vilma néni*. Két színes képpel és több szöveg-rajzzal, díszes kötésben.

MEGFEJTÉSEK ÉS MEGFEJTŐK.

A »KIS LAP« LVII. köt. 21-dik számában közölt rejtett név megfejtése:

Dénes	Frigyes
Ernö	Elek
Ákos	Radó
Károly	Elemér
	Nándor
	Czecczília

= *Deák Ferencz.*

Helyesen fejtették meg: Bókay Nadine, Robitsek Magda, Schack Annuska és Elluska, Daróczy Tamás, Homolka Mariska, Rácz Margit és testvérei, Szathmáry Lily és Béla, Hirsch testvérek, Radó Tercsike, legifj. Temesváry István, Leipniker Máttyás (Ha valaki megfejtést küldött be és nem találja a nevét a megfejtők jegyzékében, ennek két oka lehet: vagy nem jutott kezemhez a levél, vagy nem volt helyes a megfejtés. *F. b.*), Singer Vilma, Hedvig és Misike, Mérey Ágosta és Dalma, Gazsó Irma és Annuska, Frank Jolán és Irén, Fein Elemér (Magad írj! *F. b.*), Lengyel Margit és Kálmán, Stróbl Gizuska, Schwartz Irén, Vidor Ilonka, Reich testvérek, Koller Sárika, Sapiér Erzsike, Záborszky Dezső, Jurenák Gizl, Schwartz Bözsike és Iduska, Izsák Erzsé és Zsiga, Pollák testvérek, Stauber Erzsé és Sárika, Hollós László, Szilágyi Ernő, Kiss Erzsike és Antalka, Wusseturél (?), Lakner Margit, Urbán Elly, Pap Lilike, Csenkey Károly, Komlós Andor és Tibor, Pozder Gábor, Jákó Margit, Boros Ilona, Czakó

Miklós, Puky Lilla, Molnár Ferencz, Okolicsányi Marcsa, Diémár Kálmán, Wurm Betty, Kalmár Endre, Frey Margit, Salamon Laura, Haksch Mariska, Sélley Lily, Háry Irén és Juliska, Reich Frigyes, Szinnyei-Merse Jenő, Kiss Margitka, Hám Lajos és Ernő, Löwensohn Imre, Starzsinszky Ferencz és István, Preisach Frida, Kertész Miczi, Kuzma Albert Oppenheim Irén és Stefi, Thaly Florence, Fejér Ödön, Kummerer Paula, Ebeczky Gabriella, Kövér Margitka és Károlyka, Heller László és Béla, Kossaczky Gyula, Herczeg Ilona, Veress Gizi, Medreczky István, Kazy Péter, Márkus Janesi, Latinovits Tibor, Bachrach Iaczi, Pötis Irén, Lehoczky Agáta, Somogyi Zsigmond, Hercz Margit és Jenő, Szemerey Annuska és Irénke, Békeffy Aladár, Földváry Márta, Husz Miczike, Schönstein Mariska, Steiner Olga, Leo, Dezső és Misi, Roth Irmuska, Szikay (nem Sziklay?) Vera, Láner Nelli, Boros Emmike, Bielek Károly, Nacsitz Gyuri, Sier Friczi, Zombory Margit és Géza, Giller Zoltán, Szondy Gyurika, ifj. Edelsheim-Gyulai Poldi.

A jutalom kisorsolása szabályszerűen megtörténvén, nyertesek lettek *Háry Irén és Juliska*, *Abonyban*, kiknek a jutalom-könyvet »(Kis mese-könyv,» válogatott mesék a *Grimm testvérek* gyűjteményéből, számos fametszetű ábrával, díszes angol vászonkötésben) a kiadó-hivatal megküldi.

*

A »Kis Lap« LVII. köt. 20-dik számában közölt rejtvény megfejtését utólag még beküldték: Medreczky István, Preisach Frida, Sziklay Vera, Starzsinszky Ferencz és István, Löwensohn Imre, Klár Anna és Vera, ifj. Edelsheim-Gyulai Poldi.

FORGÓ BÁCSI POSTÁJA.

Andrásovits Gerő. A *begum* hindu király-leányt jelent, *radzsah* (maha-radzsah) hindu uralkodót. Fehér fecskét még nem láttam, a Tátra csucsán sem jártam még, de a tövében annál többször. Édes atyádra én is kellemesen emlékezem. A kézvonásod erős, de a versikéd gyöngé. — **Péterfy Vilma.** A rejtvényed jó, de már egyszer, régebben, közöltem. — **Térffy Marianna.** A te meséd voltaképpen nem mese, mert hiszen megtörténhetett, vagy tán meg is történt. De első fele nem tartozik az elbeszélés tárgyához s a megmaradt másik fele bizony akkora sincs, mint a nyuszi farka. Mégis: elő adásodban van valami, ami azzal biztat, hogy idővel (évek múltán) közölhetőt is fogsz írni. Minden esetre betegségemben (melyről örvendve olvasom, hogy már elmúlt) nemesebb szórakozást nem is szerezhetnél magadnak, mint hogy azt a kis történetkét többed magával megírtad. — **Boross Bandi** A »Urania« tudományos színházban nem lőnek. De ha lőnének is? Már micsoda kis vitéz az, aki a

puska-dörrenéstől megijed? — **Wurm Betti.** Én azt a bélyeget gyűjtöm, amelyet beküldenek, legyen bár micsodás. Aztán a beküldők nevében oda ajánlodeközöm egy szorgalmatos szegény kis diáknak, aki az árából iskolai könyvének egy részét szerzi meg belőle. Ha lesz pályázat, hogy ne vehetnél részt benne? A másik kérdésed nem elég világos: dalos, vagy zsolttáros, tehát énekes könyvet kívánsz-e? De bár milyent: bizvást fordulhatsz bár mely hazai könyvkereskedőhöz, szívesen küldi a könyvei jegyzékét, amelyből aztán kényedre válogathatsz. — **Racz Margit és testv.** Már édes kis lányom: emlék-versikék írásával nem foglalkozom. Rége volt az, hogy ilyesmikben én is lettem örömtől. De hát számos az efféle könyv, amelyből egymásnak irkálják ki a kis lányok az intő vagy értelmes, bucsuzó vagy köszöntő rimeket. Legtöbbet ér az a sor, mely a magad lelkéből fakadt. — **Soltész Jozsi.** Csak akkor írd, ha van miről. Ilyen üres kérdésekkel: »hogy van? Mi ujság?« sat. kár a papírost telefirkantani. S általában írni: ez nem is kötelességtek, csak jogotok. — **Bókay Nadine.** Írásod, melyet megsértett kézzel vetettél papírosra, egyáltalán nem mutat rá, hogy megrándult, vagy hogy sebes az ujjad. De már most kíváncsivá tétél, látni a te *épkéz*-írsodat. — **Döncző Géza.** Régebben, főképen a rómaiak, megették a páva-peccenyét is. A gazdag Lucullus híres ebédein sohasem is hiányzott ez a sült, mely egy-uttal asztal díszé is volt, mert a szakács felpóczolta a páva farkának gyönyörű tollait legyező-formába s a rabszolgák ugy is tették az asztal közepére. — **Frey Margit.** Amit kérsz, könyvül már régen megjelent. Lész benne minden alkalmatosságra való. Bár mely könyvkereskedő küld kérédte köszöntős könyvet. Karácsonra az Athenaeum kiadásában is jelen meg egy, még pedig a javából. — **Salamon Laura.** A Lampel Robert (Wodianer F. és fiai) m. kir. udvari könyvkereskedésében jelentek meg »Monológok« leányok számára. A könyvecske szerzője **Marsich Rosa.** Az a kérdés, milyen korban vagy. — **Ybl Martha.** Mihelyt lesz, küldök. A nagy csillaghulláskor feltartottad-e kosárcádat s hullott-e belé? Egyet bizony, ha fogtál, nekem is küldhetnél, mert itt nem csillag- de eső-hullás volt. Kár, hogy az arczképecskéd nem elég világos. De azért valamelyes fogalmat alkothatsz magamnak felőled. — **Szitányi Matild.** Bizony szívesen telednek el abban a szép nyaralóban, mely oly kedvesen emlékeztet engem arra a házra, kertre, ahol ifjúságomnak annyi boldog óráját töltöttem. — *Több levélről a jövő számban.*

LEVELEZÉS.

Diémár Kálmán (Sz. Udvarhely, r. kath. gymn.) a hozzá küldött képes lev. lapokat szívesen viszonozza hasonlókkal.